

ČT Abrlovi:

Jarmila Abrlová:

1	<u>Z jakých prostředků vznikla vaše farma?</u> Z vlastních prakticky bez podpory <u>Jaká je typická česká ekologická farma?</u> Více než 90% ekologických farem stále hosodaří na travních porostech, na kterých chovají skot bez tržní produkce mléka. Jsou to farmy s obrovskou výměrou pozemků a ekologické zemědělství jich nyní sdružuje skoro 2000 na téměř 8% objemu zemědělské půdy. Je to evropská rarita, protože například v Polsku je to kolem 2 procent nebo v Holandsku 2,5 procenta. <u>Proč to je?</u> Protože v bývalých Sudetech zůstalo velmi mnoho půdy bez restitučních nároků které šly skrze Pozemkové fondy do dražeb. Půda se nachází v podhorských oblastech a je na ní možné uplatnit dotace na málo výtěžnou půdu takže můžete koupit hektar půdy za 50 tisíc a ročně na něj inkasovat více než 10 tisíc korun dotací s minimálními náklady na posekání trávy a minimum zvířat. Myšlenky ekologického zemědělství byly zneužité obchodníky s dotacemi a venkovští obyvatelé neměli možnost se k vlastní půdě vůbec dostat. Dnes marně žádáme MZe o výsledky privatizace půdy, ale naše žádosti zůstávají bez odpovědi. <u>Co způsobuje tento stav?</u> Dotace které jsou nastavené tak, že umožňují majitelům půdy získávat prostředky které používají na další nákup půdy místo na investice do zemědělství. A lobbystické skupiny následně zvyšují dotace na travní porosty a dobytek, o který se nikdo nechce starat. <u>Máte nějaký případ?</u> Nejdříve se době schvalování EAFRDU snažili získat dotace na zvířata, která vůbec neměli. Schválilo se to, my jsme na s příchodem Gandaloviče znovu na MZe jeli, na tento podvod jsme poukazovali, nakonec ty peníze nedostali a my jsme dostali jako ekologové kteří vyrábějí potraviny a dotace bereme na rozdíl od rančérů od MZe ne peníze, ale body v soutěži o investiční dotace. Ty nám však byly posléze zase vzaty. Po nějaké době ale se dotace rančerským farmám znovu	
---	--	--

zvedly: tentokrát za navýšení ceny krmného obilí. Víte MZe nejdříve zaplatitilo 40 tisíc korun za zatravnění hektaru orné půdy. To si tito lidé vzali, následně začali říkat, že nesmí pěstovat obilí a logicky jeho cena stoupla a oni přišli na MZe a chtěli dotace na obilí. A MZe jim je dalo. A nám body vzalo.

Jak na to reagujete?

Stěžujeme si, píšeme petice, chodíme na MZe. Dokud u nás nebude platit vymahatelnost práva, úředníci nebudou jmenovitě odpovědni za svou práci a nebudou fungovat soudy, tak jsou lidé na venkově obětí právě takových programů jako je Program rozvoje venkova. Dříve se vytunelovala továrna a bylo to. Aby z ní šly nějaké peníze, museli byste už něco dělat a umět a to ne každý zvládnul. Dnes se získávají peníze tak, aby byla garance, že potečou – to znamená podpisem a garancí. A to jsou z velké části zemědělské dotace. Neříkáme a nikdy jsme neříkaly že všechny. Ale neumíme donutit MZe k tomu, aby udělalo řádný audit a ukázalo kolik takových případů je. V pohraničí jsou vesnice a sedláci, které byly privatizací a Programem úplně ožebračené. Poukazujeme na to už více než pět let.

Dosáhli jste nějakého výsledku?

Mze většinu práce posílá ven. Dáte jim úkol a oni ho zadají právní agentuře, marketingové agentuře... Práci platíme dvakrát, tyto firmy jsou navíc nesrovnatelně dražší než je úředník a navíc úředník se takto nic nenaučí. Navíc ministři se střídají a stále si s sebou vozí novou skupinu lidí. Těm trvá dva roky než pochopí o čem zemědělství je a pak odejdou. Práci, kterou máme rozdělanou, kterou jsme dělali za ně ve svém volném čase, můžeme začít dělat znovu. Jako třeba teď.

Co na to kontrolní instituce?

Ti jsou s nimi na jedné lodi..

Co jsou základní pravidla pro udržitelný rozvoj a eko zemědělství?

Udržba krajiny, welfare zvířat, bio produkt a vyšší míra zaměstnanosti díky větší pracnosti na eko farmě.

Dodržují se?

Skandály s týráním zvířat jsou typické pro ekologické farmy v podhorských oblastech a deset let si s nimi nevíme rady. Navíc plemena jako Angus Aberdeen do střední evropy nepatří, jsou to polodivkoké krávy kterých se často bojí i jejich majitelé, které ničí krajinu a lesy a maso z nich velmi často nekončí jako bio ale na konvenčních jatkách. Nemáme kontrolu kam jdou peníze do těchto farem přestože jsme na MZe odeslali desítky podnětů. <u>Správná zemědělská praxe má tedy více variant?</u> Jestliže беру dotace za to, že se nadstandartně starám o zvíře a pak nakoupím plemeno, které běhá celý rok v lese jako jelen, tak je to podvod. Stejně tak pokud platíme za údržbu krajiny a na pastvu přijede jednou za rok traktor a poseká tam pár klacků co krávy nesežraly, tak je to také podvod. Stejně tak jako když platíme za snížený výnos a zvýšené náklady na bio maso, a ono potom skončí v konvenčním trhu. My, co se opravdu zemědělstvím živíme, jsme zástěrkou pro velké lobbystické skupiny, nám se rozvojových programů nedostane. <u>Stejně tak bio produkt má více pravidel?</u> Pravidla se změkčují tak, aby se uměle pomohlo produkci biopotravin, která má krýt 90% farem, které neprodukují nebo produkují na papíře. Dnes je možné koupit 30 litrů bio vína, nalít je do lahví s vlastní etiketou a už jste bio zpracovatel a máte nárok na dotace. Víte slušnému člověku je z toho špatně. <u>Kolik peněz zaplatí daňový poplatník za kilo brambor, masa, za litr mléka?</u> Marně žádáme MZe o dotační hitparádu farem podle toho, jaký podíl dotací je na jejich hospodaření. Brzy by se ukázalo, že nejvíce dotací inkasují ti, kteří nejméně pracují, nejméně produkují a nejméně zaměstnávají. Stejně tak marně žádáme o audit a srovnávací analýzu výtěžnosti zemědělských dotací podle zaměření a typu farem, produktu, zaměstnanců... O tato čísla není politický zájem. <u>Jaký je podíl dotací na hospodaření těchto farem?</u> 80% <u>Nemrzí vás že patříte pod stejnou hlavičku eko</u>	
---	--

	<u>farem?</u> My jsme nešli hospodařit kvůli dotacím, ale kvůli tomu že věříme, že tento tip farmaření je budoucnost zemědělství v Evropě. Samozřejmě nás netěší když vidíme, že my po dvacetileté práci nemáme ani desetinu toho, co jiným umožňují stejné dotační programy. <u>Jakou formu podpory jste od státu dostali?</u> Vůbec nežádáme, protože umíme počítat. Jednak nesouhlasíme s tím, že MZe vydává programy, které jsou od začátku s chybami a navádí nás, jak jejich vlastní požadavky obejít, za druhé nesouhlasíme s tím, že tyto programy nemají modelové vzory a MZe nevyškolí zemědělské agentury, které by nám v místě pomáhali s jejich realizací ale že je pustí do oběhu pro ziskové agentury, které se nám je snaží za desítky tisíc korun prodat zpracované. Ale hlavně nám vadí, že tyto programy zdražují investice mnohdy až o 100 procent. Je to jako když vám chgějí prodat auto, které má na trhu cenu 100 tisíc za 350. A těch 250 tisíc jsou transakční náklady za razítka a certifikáty, ale já to auto na trhu za těch 350 tisíc neprodám, pořád má cenu jen 100 tisíc - a to jsou rozvojové dotace. <u>Jak začínal váš syn?</u> Víte mladý člověk nemá šanci v zemědělství začít. Oni tomu říkají rozvojové programy a počítají s tím, že už něco máte. Potřebovali jsme vybudovat nový provoz, ale nakonec jsme si zpočítali, že pro nás bude efektivnější programům se úplně vyhnout.	
	<u>Jaký je podíl dotací na jejím hospodaření?</u> <u>(byliny)</u> Mluví za byliny - 16 tisíc ročně. Letos poprvé jsme žádali o dotaci na ochranu vinohradu proti špačkům - měli jsme nárok na 60 tisíc. Administrativní chybou úřadu nám byla dotace zamítnuta, ale bylo to stejně jedno, protože později jsme se dozvěděli, že na ni nejsou peníze.	
2.	<u>Jaké jsou vaše zkušenosti s rozvojovými programy?</u> Jsou to projekty pro velké podniky, které si mohou dovolit administrativní pracovníky. ...	
3.	<u>Upozornujete na ně?</u> 19 let válčíme za koncepci rozvoje venkova. Privatizace a transformace se vymknula z rukou a následné dotační programy jen konzervují chyby	

	z předchozího režimu. Ti, kteří dotace mají podle evropských pravidel dostat se k nim nedostanou a ti, kteří by je nikde na světě nedostali nám dělají na trhu konkurenci a špatné jméno. <u>Odpovídá MZe?</u> Víte existuje řada institucí - Agrární komora, Marginální oblasti, Monitorovací výbor - ale tam se my sedláci vůbec nedostaneme. Tam mluví svoji se svými. Minulý rok jsme shrnuli naši práci za posledních 5 let a předali ji na MZe svázanou ve studii. Místo odpovědi nám vyhrožovali soudy.	
--	---	--

Josef Abrle - otec:

1.	<u>Kolik litrů vína ročně vyrobíte?</u>	
2.	<u>Máte dost klientů?</u> Mám ale musím měsíčně najezdit 1000 kilometrů - distribuční a specializované obchodní koncepty pro místní produkty neexistují. Na podpoře se snaží vydělat agentury, které na nás berou granty.	
3.	<u>Co vás nejvíce brzdí v rozvoji?</u> Podinvestovanost farmy. 20 let jsme v dluzích a dvacet let se nemůžeme nadýchnout	
4.	<u>Jaký je podíl dotací na obratu vašeho vinohradu a sklepa?</u> <u>Xxx %</u>	

Josef Abrle - syn:

1.	<u>Máte zkušenost s nějakým zemědělským dotačním titulem?</u> Ano ale špatnou. Nelíbí se mi, že by operační programy zdražily moji sušárnu bylin až o 250% Například ventilaci mi vyrobí místní řemeslník za 80 tisíc, kdybych čerpal dotace, už si musím vybrat certifikovanou firmu a zaplatím 250. A takhle je to položku po položce. Navíc výběrová řízení jsou nastavena tak, že si nemůžete vybrat dodavatele z místa, ale třeba z Hradce Králové. A co je to za ekologii když vám jezdí zedníci přes celou republiku?	
	<u>Jak se dozvídáte o novinkách v Programu rozvoje</u>	

	<u>venkova?</u> Agentury, které jsou blízké MZe vědí o titulech dříve než my. Například minulý týden přišel dopis: v červnu vyjde nový dotační program - chcete zpracovat projekt? Za 30? Podmínka - certifikovaný HACCP. Jenže mě těch 30 tisíc ani certifikát HACCP nikdo nezaplatí - respektive musel bych zdražit a zaplatil by je náš klient. Takže poplatník zaplatí za dotace a pak ještě za dražší produkt.	
	<u>Jak jste nakonec postavil svůj provoz?</u> Vzal jsem si normální půjčku na soukromou osobu jako bych žádný zemědělec nebyl. Jezdím v oprýskané škodovce a dívám se na to, jak majitelé rančů drandí džípem a jezdí na dovolenou do Brazílie. Štve mě že se diskutuje o tom, jak zrušit nebo utáhnout zemědělské dotace ale věřte tomu, lidi jako my jsme je nikdy nedostali.	